

משרד האוצר
הממונה על שוק ההון
ביטוח וחסכון

אשל

האגודה לתכנון ולפיתוח שירותים
למען הזקן בישראל
נוסדה על-ידי ג'וינט-מלכ"ן ונתמכת
על-ידי הג'וינט וממשלת ישראל

מאיירס - ג'וינט - מכון ברקדייל
MYERS - JDC - BROOKDALE INSTITUTE
מאירס - ג'וינט - معهد بروקדייל

ג'וינט ישראל

ביטוח

סיעודי

פרטי

מידע לציבור

מיהו חולה סיעודי?

מי אחראי לטיפול בחולה סיעודי?

מהו ביטוח סיעודי פרטי?

איך אפשר לקנות ביטוח סיעודי?

מהם כללי הזהירות בעת רכישת ביטוח סיעודי?

תשובות לשאלות אלה תמצאו כאן

מיהו חולה סיעודי?

חולה סיעודי הוא אדם שאינו יכול לעשות בעצמו חלק מפעולות היום-יום ועל-כן נזקק לעזרה ולהשגחה. פעולות אלה כוללות: לקום ולשכב, להתלבש ולהתפשט, להתרחץ, לאכול ולשתות, ללכת, לשלוט בצרכים ולהשתמש בשירותים. אדם שהוא תשוש נפש הזקוק להשגחה (למשל חולה אלצהיימר) נחשב גם הוא לחולה סיעודי.

הסיכוי לכך שאדם לא יוכל לבצע בעצמו לפחות אחת מפעולות היום-יום - יום עולה עם הגיל: 6% מבני 65-74 מוגבלים לעומת 32% מבני 80+

חולה סיעודי הסובל ממחלות קשות נוספות (כגון סרטן, פצע לחץ או זקוק לזונדה) מוגדר "חולה סיעודי מורכב" והאשפוז באחריות ובמימון קופת החולים שלו. החולה ובני משפחתו נדרשים בדרך-כלל לשלם השתתפות עצמית על אשפוז מתמשך בבית חולים כללי.

למידע נוסף אפשר לפנות לקו המידע של קופת החולים שלך

מי אחראי לטיפול בחולה הסיעודי?

האחריות העיקרית על הטיפול בחולה הסיעודי מוטלת על בני המשפחה של החולה. טיפול לא רפואי בחולה סיעודי אינו חלק מהשירותים של קופות החולים במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. לאחר בדיקה של מצב הבריאות של החולה, משרד הבריאות, משרד הרווחה, המוסד לביטוח לאומי וקופות החולים נותנים סיוע חלקי, והמעוניין בשירותים נוספים צריך לשלם על כך בעצמו.

מקורות המימון האפשריים הם: ההכנסה השוטפת (שכר, פנסיה), השכרה של דירת המגורים, חסכונות, עזרה כספית של בני המשפחה וביטוח סיעודי פרטי.

למידע נוסף אפשר לפנות לסניף המשרד הראשי של המוסד לביטוח לאומי: 02-6709211 ולשירות מידע לציבור של המוסד לביטוח לאומי: 03-6250111

חולה סיעודי המתגורר בביתו זכאי לקבל עזרה מהמוסד לביטוח לאומי מתוקף חוק ביטוח סיעוד. ההחלטה על מתן עזרה נעשית על-ידי המוסד לביטוח לאומי לאחר בדיקה של מצב בריאותו ומצבו הכלכלי. העזרה העיקרית היא במימון 10-15 שעות עבודה שבועיות של מטפלת המגיעה לבית החולה.

חולה סיעודי הנזקק לאשפוז במוסד סיעודי ואין לו ולמשפחתו יכולת לממן את האשפוז, יכול לפנות למשרד הבריאות לקבלת עזרה כספית. ההחלטה על מתן עזרה כספית נעשית לפי מצב בריאותו של החולה, ולפי רמת ההכנסה של החולה, של בן/בת הזוג שלו ושל ילדיו. יש לציין כי בדרך כלל קיימת רשימת המתנה לקבלת סיוע כספי ממשרד הבריאות, בגלל מגבלה תקציבית שאינה מאפשרת לתת בפועל את העזרה לכל הזכאים לעזרה כספית (עזרה כספית זו מכונה "קבלת קוד" לאשפוז סיעודי).

למידע נוסף אפשר לפנות ללשכת הבריאות המחוזית או הנפתית של משרד הבריאות במחוז מגורי הקשיש (מספרי הלשכות מפורסמים בספרי הטלפון האזוריים)

מבין החולים הסיעודיים, 76% גרים בבית ו-24% נמצאים במוסד סיעודי

מהו ביטוח סיעודי?

ביטוח סיעודי הוא חוזה עם חברת ביטוח, הנקרא פוליסת ביטוח. לפי חוזה זה, האדם משלם סכום כסף חודשי (פרמיה) והחברה מתחייבת להשתתף במימון אשפוז סיעודי או טיפול סיעודי בבית במקרה הצורך.

איך אפשר לקנות ביטוח סיעודי?

ביטוח סיעודי נמכר על-ידי חברות ביטוח פרטיות באמצעות חוזה (פוליסה) שבו מפורטים תנאי הביטוח (כלומר, מה הביטוח מכסה וכמה כסף ישולם למבוטח). רכישת הביטוח יכולה להתבצע בכמה אופנים:

באופן אישי, ישירות מסוכן ביטוח או מחברת הביטוח (ביטוח סיעודי פרטי)
כל אדם קונה פוליסה אישית. גובה התשלום החודשי (הפרמיה) שהמבוטח ישלם מחושב לפי הגיל, מצב הבריאות שלו והיקף הכיסוי שבחר (כמה כסף יקבל אם יהיה חולה סיעודי).

כחבר בקבוצה גדולה שהתקשרה עם חברת ביטוח (ביטוח סיעודי קבוצתי)
למשל, ביטוח שנמכר לעובדים אצל מעסיק מסוים, או דרך ועד עובדים. הפוליסה אחידה לכל הקבוצה. גובה התשלום החודשי אחיד לכל קבוצת גיל (הפרמיה מתייקרת עם הגיל).

פוליסת ביטוח סיעודי של חברת ביטוח דרך קופת החולים - קופות החולים מציעות למבוטחים בהן ביטוח סיעודי בתמורה לתשלום חודשי המועבר לחברות הביטוח (הביטוח הסיעודי נמכר על-ידי הקופות בנפרד מהביטוח המשלים שלהן, בתמורה לתשלום חודשי נוסף). הפוליסה אחידה לכל המבוטחים. גובה הפרמיה אחיד לכל קבוצת גיל (הפרמיה מתייקרת עם הגיל). במספר קופות היקף הכיסוי קשור לגיל שבו האדם רכש את הביטוח הסיעודי: היקף הכיסוי גבוה יותר, אם האדם הצטרף לתכנית בגיל צעיר יותר.

מהו ביטוח סיעודי?
איך אפשר לקנות ביטוח סיעודי?

שימו לב!

כדאי לבדוק בקופת החולים אם אתם כבר בעלי ביטוח סיעודי של הקופה. לפי נתוני קופות החולים למחצית המבוטחים בקופה יש ביטוח סיעודי

מילון מושגים לחוזה הביטוח הסיעודי

פוליסה

חוזה ביטוח שנחתם בין חברת הביטוח (המבטחת) לאדם הרוכש את החוזה (המבוטח).

תקופת הביטוח

התקופה שבה האדם מכוסה על-ידי חוזה הביטוח (הפוליסה), ושבהלכה ניתן לתבוע תגמול כספי מחברת הביטוח במקרה שהמבוטח הופך לסייעודי. אדם שנהיה חולה סיעודי בתקופת הביטוח זכאי לקבל את תגמול הביטוח. אדם שנהיה חולה סיעודי לאחר שמסתיימת תקופת הביטוח אינו זכאי לקבל תגמול מחברת הביטוח.

בפוליסות פרט, תקופת הביטוח היא לכל החיים. כלומר, לחברת הביטוח אין אפשרות להפסיק את הפוליסה, אלא אם המבוטח הפסיק לשלם את פרמיית הביטוח.

בפוליסות קבוצתיות תקופת הביטוח נעה בין 3-5 שנים. כשמסתיימת תקופת הביטוח, חידוש הפוליסה אינו אוטומטי. חברת הביטוח והנציגים של הקבוצה (שהם "בעל הפוליסה") יכולים להחליט האם לחדש את הפוליסה או לא, ובאילו תנאים.

שימו לב!

במקרה שהפוליסה הקבוצתית אינה מתחדשת, או במקרה שהאדם עזב את הקבוצה (למשל עבר לקופת חולים אחרת), בדרך כלל יש אפשרות להמשיך את הביטוח באופן אישי (על-ידי קניית פוליסה אישית), מבלי שלחברת הביטוח תהיה את האפשרות לבחון מחדש את מצבו הבריאותי של המבוטח. לפני רכישת הפוליסה האישית חשוב לברר מה התנאים שלה

פרמיה

דמי הביטוח החודשיים שהמבוטח התחייב לשלם לחברת הביטוח. בדרך כלל הפרמיה מתייקרת עם הגיל (בפוליסות פרט - מגיל 65 הפרמיה אינה משתנה עם הגיל). כל הפרמיות צמודות למדד ומתעדכנות מעת לעת. **בכל הפוליסות הסיעודיות, הפרמיות יכולות להתייקר גם מעבר לעליית המדד במשך תקופת הביטוח.**

היקף כיסוי

בדרך כלל הפוליסה מבטיחה סכום כספי חודשי ולא שירות (טיפול), לתקופת זמן שנקבעת מראש בפוליסה. יש פוליסות שבהן נדרש המבוטח להציג קבלות כדי לקבל את השתתפות חברת הביטוח. מי שמוגדר סיעודי בתקופת הביטוח זכאי לסכום כספי חודשי בהתאם לתקופה שנקבעה בפוליסה. יש פוליסות שמעניקות תגמול לכל החיים ויש פוליסות שמעניקות תגמול לזמן מוגבל (3-5 שנים).

שימו לב!

התקופה הממוצעת שאדם מאושפז במוסד סיעודי היא כשלוש שנים. בידקו בפוליסה שלכם במשך כמה זמן תקבלו תגמול מחברת הביטוח אם תהיו חולים סיעודיים (כלומר מהו "משך תקופת הפיצוי")

תנאים לקבלת תגמול מחברת הביטוח

חברת הביטוח קובעת האם אדם הגיע למצב סיעודי. התנאים להגדרת מצב סיעודי מפורטים בכל פוליסה. רק אם תנאים אלה יתקיימו, המבוטח זכאי לקבל תגמול מחברת הביטוח. בדרך כלל, התנאים הנדרשים בכיטוח סיעודי הם: מוגבלות בשלוש פעולות יום-יומיות (ראו הסבר בעמ' 2), או אם המבוטח הוגדר על-ידי רופא כתשוש נפש הזקוק להשגחה.

תקופת המתנה

זו התקופה שהמבוטח נדרש להמתין מהרגע שהפך לסייעודי ועד למועד שהוא יתחיל להיות זכאי לקבלת הסכום החודשי. בדרך כלל תקופת המתנה היא כשלושה חודשים. בתקופה זו הוצאות הטיפול הן על חשבון המבוטח.

תקופת אכשרה

זו תקופה שבה המבוטח התחיל לשלם את הפרמיה, אך אם הפך לחולה סיעודי בתקופה זו, הפוליסה שלו מתבטלת. בדרך כלל תקופת האכשרה היא מספר חודשים.

חריגים

מצבים שבהם לא ישולם למבוטח תגמול מחברת הביטוח. יש "חריגים כלליים" והם חלים על כל אדם שרכש את הפוליסה וקשורים באירועים שגרמו למצב הסיעודי: תאונות דרכים, התקפות טרור, שימוש בסמים, ניסיון התאבדות ועוד. יש גם "חריגים אישיים" הקשורים במחלות שהיו למבוטח בזמן שרכש את הפוליסה (למשל סוכרת הדורשת טיפול באינסולין או מחלה קשה בעבר). אם המבוטח הופך לחולה סיעודי בגלל המחלות שהיו לו בזמן שקנה את הפוליסה הסיעודית והמחלות הוחרגו באופן מפורש בדף פרטי הביטוח המצורף לפוליסה, הוא לא יהיה זכאי לתגמול מחברת הביטוח.

שימו לב!

במקרה שחברת הביטוח קבעה לכם חריגים אישיים, כדאי להתייעץ עם רופא המשפחה האם כדאי לרכוש את פוליסת הביטוח הסיעודי

הצהרת בריאות וחיתום רפואי

בעת חתימה על חוזה הביטוח, האדם נדרש לתת הצהרה לגבי קיום מחלות קודמות, ולחתום על טופס ויתור על סודיות המאפשר לחברת הביטוח לאמת את ההצהרה על-ידי בדיקת התיק הרפואי שלו. על סמך הצהרת הבריאות, חברת הביטוח קובעת חריגים אישיים לחוזה הביטוח (ראו לעיל), או מחליטה שלא לבטחו כלל. תהליך זה נקרא חיתום רפואי. במקרה של מחלות קודמות ייתכן שחברת הביטוח תקבל את המבוטח לביטוח בכרמיה חודשית גבוהה יותר.

שימו לב!

יש פוליסות שבהן חברת הביטוח אינה בודקת את מצבו הרפואי של המבוטח בעת רכישת פוליסת הביטוח, אלא עושה זאת רק במועד שהמבוטח הופך לחולה סיעודי ומגיש תביעה. במקרים כאלו חברת הביטוח עלולה לסרב לשלם למבוטח את תגמולי הביטוח בטענה שמקרה הביטוח הוא תוצאה של מחלה שהייתה קיימת אצל המבוטח לפני חתימת חוזה הביטוח. כיום, ברוב הפוליסות, חברת הביטוח יכולה לדחות תביעה בגין מצב רפואי קודם רק שנה מיום ההצטרפות לביטוח למבוטחים שרכשו את הפוליסה לפני גיל 65, ורק חצי שנה מאותו יום למבוטחים שרכשו את הפוליסה מעל גיל 65

ערך מסולק

בפוליסות פרט קיימת אפשרות שאדם ששילם את הפרמיה שנים רבות והפסיק לשלם, יקבל תגמול חלקי מחברת הביטוח במקרה שיהיה חולה סיעודי. גובה התגמול שיקבל במקרה כזה נקבע לפי מספר השנים שבהן שילם פרמיה, ולפי הכללים שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח. טבלת התגמולים החלקיים לפי שנות התשלום מופיעה בפוליסה.

שימו לב!

סעיף של "ערך מסולק" בא להגן על המבוטח במקרה שלא יוכל להמשיך לשלם את הפרמיות. בהשוואה בין פוליסות פרט כדאי לבדוק האם קיים סעיף זה ומהם התנאים לקבלת התגמול החלקי

האם כדאי לקנות ביטוח סיעודי?

השאלות שעליך לשאול את עצמך:

האם יש לי או לבני משפחתי מקורות כספיים לכיסוי אשפוז במוסד סיעודי או תשלום למטפלת בבית? **?**

בשנת 2004 התשלום החודשי לאשפוז במוסד סיעודי שבפיקוח משרד הבריאות היה בין 7,000 ל-15,000 ש"ח לחודש

האם אוכל לעמוד בתשלומי הפרמיה החודשיים לביטוח סיעודי גם בגיל שיבה (גם אחרי שאפסיק לעבוד)? **?**

בשנת 2004, כדי לקבל תגמול ביטוח של 5,000 ש"ח בחודש למשך שלוש שנים של מוגבלות, אדם בן 65 שרכש פוליסת פרט נדרש לשלם פרמיה חודשית של כ-250 ש"ח לגבר וכ-350 ש"ח לאישה

האם בגלל מצבי הכלכלי אני חושב שאהיה זכאי לסיוע של משרד הבריאות במימון אשפוז סיעודי, אם אזדקק לו בעתיד? **?**

האם יש לי קרובי משפחה שיטפלו בי במצב סיעודי, כך שלא אזדקק לאשפוז במוסד או לעזרה של מטפלת בשכר בבית? **?**

מהו מצב הבריאות הנוכחי שלי? האם יש לי כיום מחלה שתגרום לקביעת חריגים בביטוח? **?**

לפני רכישת ביטוח סיעודי חשוב לבדוק

? כמה יעלה הביטוח כל חודש עד לגיל שיבה?

? האם הפרמיה משתנה על פי הגיל?

? מה יקרה אם ארצה להפסיק את הביטוח או שלא אוכל לשלם את מלוא הפרמיה בעתיד? כלומר, האם הסכומים ששילמתי יעמדו לזכותי (האם קיים סעיף "ערך מסולק" ומה התנאים שבו)?

? מה התנאים שבפוליסה? כלומר:

- מה גובה התגמול החודשי שאקבל מחברת הביטוח אם אהיה במצב סיעודי?
- אם אזדקק לטיפול סיעודי, במשך כמה שנים אקבל תגמול מחברת הביטוח?
- האם לאור הצהרת הבריאות שלי יש לי חריגים אישיים בזכאות?
- מהו משך תקופת ההמתנה?
- מהו משך תקופת האכשרה?

לרוכשי ביטוח סיעודי קבוצתי

? לכמה שנים נחתם חוזה הביטוח עם הקבוצה? (שימו לב שבדרך כלל חוזה הביטוח תקף ל-3-5 שנים קלנדריות בלבד, ולאחר מכן חברת הביטוח יכולה לשנות את התנאים, או להפסיק את החוזה).

? אם הביטוח הקבוצתי אינו מתחדש או שהמבוטח עזב את הקבוצה או הקופה, כמה יעלה לו להמשיך את הפוליסה באופן אישי, ומה התנאים שיקבל?

לפני רכישת ביטוח סיעודי חשוב לבדוק לרוכשי ביטוח סיעודי קבוצתי

כללי זהירות ברכישת פוליסת ביטוח סיעודי

- לא להתחייב לפני שקוראים בעיון את כל הפוליסה, כולל האותיות הקטנות
- לא להתחייב לפני שמתייעצים עם עוד מישהו לגבי תנאי הפוליסה (קרוב משפחה, חבר, סוכן ביטוח, יועץ)
- לא להתחייב לפני שמקבלים תשובות מספקות לכל השאלות
- מומלץ להשוות לפחות בין שתי הצעות לביטוח סיעודי, לפני שמחליטים על רכישת פוליסת ביטוח מסוימת.

לבריוריים נוספים...

לבריורים נוספים ולקבלת עלונים
על טיפול סיעודי, על חוק ביטוח
סיעוד וכדומה, ניתן לפנות
לאשל - האגודה לתכנון ולפיתוח
שירותים למען הזקן בישראל
www.eshelnet.org.il
www.eshelinfo.org.il
טלפון: 02-6557551

לבריורים על פוליסות ביטוח
ולהגשת תלונות בנושא ניתן
לפנות למפקח על הביטוח
האגף לפנייות הציבור
בטלפון: 02-6211400
או בפקס: 02-6211411

לנתונים נוספים על זיקנה ובריאות:
מאירס - גזינט - מכון ברוקדייל
www.jdc.org.il/brookdale

שולי ברמלי-גרינברג ופרופ' רויטל גרוס, מרכז סמוקלר לחקר
מדיניות בריאות, מאירס-גזינט-מכון ברוקדייל

מטי מויאל

אמיתי עיצוב והפקה 02-6512233

משרד המפקח על הביטוח, משרד האוצר;
יוספה בן-משה, אשל

טוביה מנדלסון, אשל

מחברות

עריכה

עיצוב והפקה

יועצים

הוצאה לאור